

Neveléstudomány MA záróvizsga tételsorok

Alap- és törzsképzés témakörei

1. A neveléstudomány szaknyelve

A neveléstudomány paradigmái és szaknyelvi sajátosságai, információforrások a neveléstudományban (fontosabb folyóiratok és enciklopédiák), tudományos műfajok sajátosságai a neveléstudományban (szakirodalmi áttekintés, kutatási beszámoló, tanulmány, könyvismertetés, absztrakt, kutatási terv)

Kötelező irodalom:

- Kozma T. (2001) Paradigmáink. Iskolakultúra 11. 10: 3-14. <https://n9.cl/heph6>
- Csapó, B. (2001) Neveléstudomány az ezredvég Magyarországn. Iskolakultúra, 11(2), 40-44. <https://n9.cl/fbk35>
- Halász G. (2009) Tényekre alapozott oktatáspolitikai és oktatásfejlesztés. Pusztai G. – Rébay M. (szerk.) Kie az oktatáskutatás. 187-191. <https://n9.cl/29qaj>
- Németh A. (2013) A neveléstudomány főbb fejlődésmodelljei és tudományos irányzatai. Neveléstudomány, 1(1), 18-63. <https://n9.cl/guvhv>

2. Pedagógiai problémátörténet

A gyermekkép és a gyermekfelfogás változásai, a nőnevelés története, a pedagógusszerep történeti változásai, a tanítói és tanári foglalkozás professzionalizációja.

Kötelező irodalom:

- Németh András – Pukánszky Béla (2004) A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest, 239-398, 457-503;
- Pukánszky Béla (2011) Gyermekideológiák a pedagógiai esztétörténetben. Educatio 1. sz. 37-47.
- Pukánszky Béla (2010) Paradigmák a magyar pedagógusképzés történetében. In Fenyő Imre – Rébay Magdolna (szerk.) Felszántatlan területeken. Tanulmányok Brezsnaynszky László 65. születésnapjára. Csokonai Kiadó, Debrecen, 11-24.

3. Oktatási rendszer és társadalom

Az oktatási rendszer kihívásai, oktatáspolitikai fogalma, válaszok az oktatáspolitikai kihívásokra, az oktatási rendszerekben zajló változások és azok szereplői, a hazai társadalmi folyamatok és az oktatási rendszer összefüggései

Kötelező irodalom:

- Halász G. (2001) Az oktatási rendszer, Műszaki, Budapest, 2. fejezet. Az oktatási rendszerekben zajló változások <https://n9.cl/qvbcj>
- Kozma T. (2006) Az összehasonlító neveléstudomány alapjai UMK Budapest (1., 2, 14-15. fejezetek) <https://n9.cl/3aoea>
- Pusztai G. (2020) Az iskolai szocializáció értelmezési paradigmái. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 13-28. <https://n9.cl/v51r4>
- Bacskai K. (2020) Szervezeti környezet és pedagógiai hozzáadott érték. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 378-403. <https://n9.cl/v51r4>

4. Tantervelmélet

Tantervfogalmak, tantervtípusok. A magyar tantervi szabályozás jellemzői (két- háromszintű szabályozás) A tantervi tervezési szintek (Nat-tól a tanóráig) A tantervek cél -és feladatrendszere.

Kötelező irodalom:

- Chrappán Magdolna (2020) Didaktika I. Célok, tartalmak, követelmények. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó. 4-5. fejezet
- Tantervelmélet. (ed. Szabó László Tamás) Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Neveléstudományi Tanszék. Debrecen, 2006.

5. Tanulási környezet

Az e-learning gazdasági, oktatáspolitikai és jogi kérdései; a keretrendszerek típusai, tananyagszerkesztés a Moodle rendszerben.

Kötelező irodalom:

- Fazekas Gábor, Balla Tibor, Kocsis Gergely (2013) Elektronikus oktatási környezetek. Debreceni Egyetem. <http://morse.inf.unideb.hu/valseg/gybitt/10/index.html>
- Ollé János, Kocsis Ágnes, Molnár Előd, Sablik Henrik, Pápai Anna, Faragó Boglárka (2016) Oktatástervezés, digitális tartalomfejlesztés. EKF Líceum Kiadó, Eger

6. Nevelésszociológiai elméletek

Nevelésszociológiai elméletek: Az iskolai szocializáció értelmezési paradigmái. A tanulmányi életút során hasznosítható tökefajták. Reziliencia és kompenzáló tényezők. Nemek és családok az oktatásban.

Kötelező irodalom:

- Pusztai G. (2020) A tanulmányi életút során hasznosítható tökefajták. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 29-55. <https://n9.cl/v51r4>
- Ceglédi T. (2020) Reziliencia és kompenzáló tényezők. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 101-131. <https://n9.cl/v51r4>
- Fényes H. (2020) Különbségek és versengés: nemek az oktatásban. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 76-101. <https://n9.cl/v51r4>
- Engler Á. (2020) Családi közösségek. In Pusztai. G. szerk. Nevelésszociológia: elméletek, közösségek, kontextusok DUPress, Debrecen, 133-159. <https://n9.cl/v51r4>

7. Az oktatás gazdaságtana

Oktatásgazdasági elméletek, a közoktatás finanszírozása - nemzetközi kitekintés és haza fejlődés a rendszerváltás óta, felsőoktatás finanszírozása, - nemzetközi kitekintés és haza fejlődés a rendszerváltás óta.

Kötelező irodalom:

- Polónyi István (2019) Humán erőforrások és az oktatás. Debreceni Egyetemi Kiadó (2. fejezet: Az oktatásról közgazdasági megközelítésben, 4. fejezet: Az oktatás finanszírozása (kapható jegyzet)
- Polónyi István (2020) A felsőoktatás politikai gazdaságtana (6. fejezet: A felsőoktatás finanszírozásának alapkérdései) <https://mek.oszk.hu/22100/22117/22117.pdf>

8. Szakképzés, munkaerő-piaci képzés

A szakképzés története, a hazai szakképzés átalakulásai, az Európai Unió szakképzés-politikája, szakképzés finanszírozása az EU-ban, a munkaerőpiaci képzés.

Kötelező irodalom:

- Nádaszi András (2015) Az iparoktatás és szakoktatás, szakképzés történeti előzményei, kialakulása http://okt.ektf.hu/data/forgos/file/tananyag/nadas/4_az_iparoktats_s_szakoktat_s_szakpzs_trtneti_elzmnyei_kialakulsa.html
- Palotás (2018) A szakképzési iskolaszervezet negyedszázada Opus et Educatio 2018/3 <http://opuseteducatio.hu/index.php/opusHU/article/view/266/457>
- Mártonfi György (2016) Az Európai Unió szakképzés-politikájának másfél évtizede (51-58. old) In Széll K (szerk.) Az Európai Unió az oktatásról – stratégiai irányok és értelmezések OFI https://ofi.oh.gov.hu/sites/default/files/attachments/az_europai_unio_az_oktata_srol.pdf
- Györgyi Zoltán (2019) Változások a hazai szakképzésben 2004–2019 Educatio 2019/1
- Györgyi Zoltán (2016) A szakképzés finanszírozása – európai kitekintés. Educatio 2016/1

9. A tanítás- és tanuláselméletek pedagógiai vonatkozásai

Tanuláselméletek. Tanulási stílus. Oktatási módszerek. Pedagóguskutatások.

Kötelező irodalom:

- Virág Irén (2013) Tanuláselméletek és tanítási-tanulási stratégiák. Eger, EKF. Ebből: az 1. fejezet (13-20. oldal), továbbá a 6., a 7. és a 8. fejezet (67-98. oldal)
- Falus Iván: Az oktatás stratégiai és módszerei. In Falus Iván (szerk.) Didaktika. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. 243-293.

10. Kutatásmódszertani ismeretek

Kutatásmódszertani alapfogalmak (kvalitatív, kvantitatív, források, megbízhatóság és érvényesség, konceptualizálás, operacionalizálás, mintavétel, ökológiai tévkövetkeztetés, tudományos írásmű formázása)

Kötelező irodalom:

- Polónyi I. (szerk.) (2018) Oktatáskutatás módszertana tanárszakosoknak. Debreceni Egyetem: Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet (2-10. fejezet)
- Kozma T. – Sike E. (2004) Pedagógiai informatika. Kossuth Egyetemi Kiadó.
- Kontra J. (2011) A pedagógiai kutatások módszertana. Kaposvári Egyetem, Kaposvár <https://n9.cl/5emvh>
- Babbie, E. (2001) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. (1. fejezet Az emberi megismerés és a tudomány) <https://n9.cl/g4j7y>

Utoljára módosítva: 2023 decembere